Kok en Kersten in de klas

door Drs. J. P. Proos

"Jongelui, wie van jullie volgt de discussie in het RD rondom ds. R. Kok en ds. Kersten?" Tot mijn verrassing steekt het grootste deel van de pabo-3-studenten de hand op. Goeie klas; in een parallelklas waren er maar vijf. Tweede vraag: "Wie van jullie snapt waarover het gaat?" Nu zie ik slechts aarzelend een paar handen de lucht in gaan. Eéntje mag het uit de doeken doen, liefst in drie minuten.

Het onderwerp past trouwens goed bij dit uur kerkgeschiedenis 20e eeuw. Met weinig woorden weet de student te vertellen dat het gaat over het aanbod van genade. Ds. R. Kok vereenzelvigde het aanbod van genade met de beloften. "Snap je ook wat daaraan fout zou zijn?" "Ik dacht het te snappen, maar toen bleek ik dezelfde visie te hebben als ds. R. Kok, dus zal ik het waarschijnlijk niet goed begrepen hebben." Bij verdere bespreking proberen de studenten wel begrip op te brengen voor deze kwestie uit de jaren veertig en vijftig van de vorige eeuw, maar snappen doen ze het absoluut niet.

Als deze jongvolwassenen, die behoorlijk veel bijbelkennis hebben en de zaken redelijk goed onder woorden kunnen brengen, de essentie van deze kwestie al niet begrijpen, is te vrezen dat het merendeel van de kerkgangers ook niet uit deze materie komt. De pabo-studenten hebben al moeite de problemen van 1953 helder in beeld te krijgen. Wat leerde ds. Steenblok eigenlijk? En wat vond ds. Kersten daarvan? O nee, die leefde toen al niet meer.

Rond 1950 blijken er moeilijkheden geweest te zijn met een voor hen onbekende ds. Kok (niet te verwarren met ds. Cock die in de vorige les behandeld is, over de Afscheiding van 1834). Nu wordt de oplettendheid al minder. En dan nog de problemen rondom verbondsvisies en synode-uitspraken van 1931. Geduldig leggen 'gergemmers' aan studenten van christelijke gereformeerden huize uit wat hun drieverbondenleer inhoudt. De meeste van die studenten hebben nog nooit gehoord dat ze een drieverbondenleer hebben.

Een probleem is dat de meesten, afgezien van het gebrek aan kennis over de onderwerpen, de relevantie niet inzien. De woorden "verbond" en "belofte" komen in hun belevingswereld en woordgebruik weinig voor. De discussie ove r de beloften van het Evangelie spreekt hen niet aan. Het gaat er immers om dat ze wedergeboren en bekeerd worden?

Wordt dit gebrek aan kennis over verbond en belofte veroorzaakt doordat er weinig over de beloften wordt gepreekt, waardoor ze niet meer functioneren in het geestelijk leven, ook niet in het bevindelijk leven van Gods kinderen? Als dominees preken over de zaligheid in Christus, wordt daarbij vaak de wens en bede geuit dat de hoorders deze zaak in hun eigen leven zouden mogen kennen. Over belofte en verbond en over aanbod van genade wordt nauwelijks gerept.

Vandaar dat ook veel bijbelvertellingen op de basisschool die door deze studenten worden gehouden, eindigen met een vraag naar de kinderen of ze al een nieuw hartje hebben of een oproep om de Heere daarom te vragen. Ook de verhalen in kinderbijbels blijven steken in een vrome wens. Er wordt bijna nooit gesproken over beloften of verbond.

Als de kwestie rondom ds. R. Kok mag leiden tot een evenwichtige benadering van de beloften, ook voor het geloofsleven van jonge mensen, is dat winst. In het verleden is de eenvoudige, gunnende en liefdevolle beloftenprediking van Smytegelt, Wulfert Floor en Ryle altijd zeer gewaardeerd en voor velen het middel tot bekering geweest. Deze taal horen we ook in de gedichten voor kinderen van ds. Ledeboer:

Zoek uw heil bij God, den Heer,

Vlugt tot geenen and'ren Heer,

Laat u niet van Jezus houden;

Houd en klem u aan Hem vast,

Ga tot Hem met al uw last,

Hem alleen kunt gij vertrouwen.

© Reformatorisch Dagblad